

Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія

**ФІЗІОЛОГІЯ І ПАТОЛОГІЯ ПЕРЕКИСЛОГО
ОКИСЛЕННЯ ЛІПІДІВ, ГЕМОСТАЗУ
ТА ІМУНОГЕНЕЗУ**

Рада молодих вчених та спеціалістів

Полтава —1995 р.

ДИНАМІКА ПРОЦЕСІВ ПОЛ В УМОВАХ СПОЛУЧЕНОЇ ДІЇ ТРАВМИ І ЕМОЦІЙНО-БОЛЬОВОГО СТРЕСУ (ЕБС)

Л. І. Волошина

Українська медична стоматологічна академія, м.Полтава

Переломи кісток обличчя становлять 3,2-3,8% від загального числа пошкоджень скелета і спостерігається подальша тенденція до їх росту. Часто травми цієї ділянки виникають у людей, які систематично піддаються нейроемоційним навантаженням (водії, диспетчери та ін.). У зв'язку з цим, метою нашого дослідження є вивчення стану процесів перекисного окислення ліпідів (ПОЛ) при травмі нижньої щелепи та її відтворенні на фоні хронічного ЕБС. Нами встановлено, що травма нижньощелепної кістки викликає підсилення процесів ПОЛ в крові тварин. Про це свідчить підвищення рівня перекисного гемолізу еритроцитів у 2,4 раза в рівній мірі на 7-му та 14-ту добу дослідження, порівняно з показниками інтактних щурів. Ці зміни супроводжувались ростом активності церулоплазміну в сироватці крові на 14-ту добу після моделювання травми. Рівень активності каталази крові суттєво не змінився в досліджувані строки. В умовах сполученої дії хронічного ЕБС і травми спостерігались більш значні порушення процесів ПОЛ. Рівень перекисного гемолізу зріс у 3 і 6 разів відповідно на 7-му та 14-ту добу після відтворення травми, також вірогідно підвищилась активність церулоплазміну на 7-му добу, а активність каталази на 14-ту добу після моделювання травми на фоні ЕБС, порівняно з відповідними показниками контрольних тварин, які зазнали тільки травми нижньої щелепи.

Таким чином, хронічний ЕБС посилює патогенний вплив травми на організм, що обґрунтовує необхідність фармакологічної корекції наслідків дії стресорних факторів на хворих з переломами щелеп.